

Bestuursondersteuningsprofiel

Stichting voor Montessori-onderwijs Zuidoost Nederland
(MOZON)

Inhoud

1.	Inleiding	3
2.	Leerlingpopulatie scholen	4
2.1	<i>Kengetallenoverzicht 2014-2015</i>	4
2.2	<i>Relevante kengetallen samengevat</i>	5
2.3	<i>Onderwijsbehoeften leerlingen</i>	5
2.4	<i>Communicatie, overleg en afstemming</i>	6
2.5	<i>De groepsbespreking</i>	6
2.6	<i>Zorgstructuur</i>	6
3.	Basisondersteuning	9
3.1	<i>Basiskwaliteit (minimale onderwijskwaliteit Inspectie)</i>	9
3.2	<i>Preventieve en licht curatieve interventies</i>	9
3.3	<i>Ondersteuningsstructuur</i>	12
3.4	<i>Samenwerking externe partners</i>	13
3.5	<i>Planmatig werken</i>	13
3.6	<i>Handelingsgericht werken</i>	15
3.7	<i>Match onderwijsbehoeften en aanbod</i>	16
3.8	<i>Conclusie</i>	17
4.	Extra ondersteuning	19
4.1	<i>Leer- en ontwikkelingsondersteuning</i>	19
4.2	<i>Sociaal-emotionele en gedragsondersteuning</i>	19
4.3	<i>Fysiek-medische ondersteuning</i>	19
4.4	<i>Overige extra ondersteuning</i>	19
4.5	<i>Conclusie</i>	20
5.	Grenzen van zorg	22
6.	Passend onderwijs	24
6.1	<i>Ambities</i>	24
6.2	<i>Professionalisering</i>	25
6.3	<i>Randvoorwaarden</i>	25

1. Inleiding

De analyse richt zich op de mate waarin de vier aspecten van basisondersteuning op de MOZON-scholen aanwezig zijn. De vier aspecten van basisondersteuning zijn:

- Basiskwaliteit (minimale onderwijskwaliteit inspectie)
- Preventieve en licht curatieve interventies
- Onderwijsondersteuningsstructuur (=zorgstructuur)
- Planmatig werken

Naast een overzicht van de basisondersteuning geeft de bestuursanalyse zicht op de extra ondersteuning die op de scholen aanwezig is. Deze extra ondersteuning kan bestaan uit:

- Deskundigheid binnen het team op een bepaald gebied;
- De mogelijkheid om extra tijd en aandacht voor één of meer leerlingen vrij te maken;
- Protocollen/aanpakken/methodieken die de school gebruikt voor leerlingen met een ondersteuningsvraag;
- Bijzonderheden aan het schoolgebouw die het voor leerlingen met een bepaalde ondersteuningsvraag mogelijk maakt om daar onderwijs te volgen;
- Samenwerkingsrelaties met onderwijs- en ketenpartners.

Deze analyse geeft op hoofdlijnen aan welke verschillende indicatoren op de scholen aanwezig zijn en hoe deze indicatoren worden toegepast. Voor meer specifieke informatie over manieren van werken en ontwikkelpunten verwijzen wij naar de Schoolondersteuningsprofielen.

Kwaliteitsuitspraken worden niet gedaan. Waar in de ondersteuningsprofielen gesproken wordt over 'zwak, voldoende, goed en excellent', volstaan we in dit bestuurlijk overzicht met scoring in 'nee', 'in ontwikkeling' en 'ja'.

Het ontwikkelen en vaststellen van een schoolondersteuningsprofiel is de verantwoordelijkheid van elke school en wordt door het eigen schoolbestuur getoetst. De waarde van dit instrument zit vooral in het proces waarin teamleden, leidinggevenden, ouders, collega-scholen en bestuur participeren. Wat gaat nu goed, waar zoeken we naar verbeteringen en welke ambities leven er in onze scholen? Dit profiel omvat alle schoolondersteuningsprofielen van MOZON.

De drie Samenwerkingsverbanden, waarvan MOZON deel gaat uitmaken, zoeken nog naar een manier om tot een compact overzicht te komen op basis waarvan het bestuur van het SWV kan beoordelen of scholen (en besturen) de centrale afspraken rond basisondersteuning respecteren en of er sprake is van een dekkend netwerk van scholen dat aan alle leerlingen een passende onderwijsplek kan aanbieden. Dit profiel omvat alle schoolondersteuningsprofielen van de vier scholen.

Weert, 10 december 2015

Namens alle betrokken directeuren
A.F. Spee MES, Directeur-bestuurder

1e versie december 2013

2e versie december 2015

2. Leerlingpopulatie scholen

2.1 Kengetallenoverzicht 2014-2015

	Helmond		Venlo		Venray		Weert	
Schooljaar	14/15		14/15		14/15		14/15	
Leerlingaantallen Per 1-10	180		274		96		334	
Aanmeldingen bovenschools ZAT	0		3		2		1	
Aanmeldingen binnenschools ondersteunings- team	14		28		0		9	
Dyslexieverklarin- gen	11		12		16		25	
Dyscalculie- verklaringen	0		0		0		2	
Vaststellingen hoogbegaafdheid	4		9		1		12	
Leerlingen met ontwikkelings- perspectief	9		6		8		4	
Ambulant begeleide leerlingen in de school	0		6		4		9	
Aantal gewichtleerlingen (% v/ schoolpopulatie)	10 5,2%		13 4,7%		8 7,7%		0 0%	
REC 1 - n/%	0%		0%		0%		0%	
REC 2 - n/%	0%		0%		1%		0%	
REC 3 - n/%	0%		4%		2%		n.v.t.	
REC 4 - n/%	1%		3%		0%		n.v.t.	
Verwijzing SBO	1		0		0		1	
Verwijzing SO	0		0		3		0	

Schema 2.1 Kengetallenoverzicht 2014-2015

*? Deze cijfers heeft de school niet voorhanden.

2.2 Relevante kengetallen samengevat

In onderstaande tabel zijn de totale aantallen opgenomen met betrekking tot het leerniveau, de leerlingen met een OPP en het aantal SO- en SBO-verwijzingen op de teldatum 1 oktober 2014.

Kengetal	Totaal	% t.o.v. leerlingaantal
Totaal leerlingen	884	-
Leerlingen met LGF cluster 1	0	0%
Leerlingen met LGF cluster 2	1	0,11%
Leerlingen met LGF cluster 3	6	0,68%
Leerlingen met LGF cluster 4	4	0,45%
Totaal LGF	11	1,2%
SBO verwijzingen in de afgelopen 2 jaar	6	0,68%
SO verwijzingen in de afgelopen 2 jaar	2	0,23%

Schema 2.2 Relevante kengetallen

2.3 Onderwijsbehoeften leerlingen

De onderwijsbehoeften van de leerlingen van de vier MOZON-scholen zijn divers.

Helmond

De school is sterk gericht op opbrengstgericht werken. De verbeterplannen hebben zich gericht op het versterken van de opbrengsten en op vergroten van positief gedrag.

Dit heeft geleid tot de opbouw van een gedragsprotocol dat afgestemd is op de schoolvisie. Het opbrengstgericht werken werkt volgens de structuur van het onderwijscontinuüm.

Op het gebied van lezen is een verbetertraject afgerond.

Voor het vakgebied rekenen zit de school midden in het traject. Dit loopt aankomend jaar nog door.

Venlo

De schoolpopulatie van de montessorischool in Venlo heeft een gedifferentieerde onderwijsbehoefte. Naast de behoefte aan veel uitdaging in de leerstof bestaan er ook opvoedingsvragen en is er behoefte aan het versterken van de sociale weerbaarheid. Er zijn leerlingen met een onderwijsbehoefte op het gebied van leesondersteuning als gevolg van dyslectische kenmerken bij een hoog taalniveau.

Venray

Onderwijsbehoeften zijn er op het gebied van uitbreiding van de woordenschat en een op het taalniveau van de groep afgestemd taalaanbod. Daarnaast bestaat er onderwijsbehoefte op het gebied van leesondersteuning als gevolg van dyslectische kenmerken.

Op de Montessorischool Venray zijn er ook specifieke onderwijsbehoeften voor leerlingen met minder dan gemiddelde intelligentie en structuurbehoefte als gevolg van problemen in het aangaan van contacten en relaties. Er is behoefte aan voorspelbaarheid in de groep door middel van duidelijke structurering door de leerkracht.

Weert

Op de montessorischool in Weert is er behoefte aan uitbreiding van de zelfstandigheid van de leerlingen. Toets gegevens laten gemiddelde tot bovengemiddelde leerresultaten zien. Onderwijsbehoeften hebben betrekking op uitdagende leerstof, clustering van kinderen met een zelfde hulpvraag en het hanteren van een eenduidige wijze van instrueren door middel van het Expliciete Directe Instructie model.

2.4 Communicatie, overleg en afstemming

Om de leerlingen goed te kunnen bijstaan in hun ontwikkeling hanteren de scholen van MOZON verschillende vormen van overleg waarbij de ontwikkeling van het kind centraal staat. Binnen de scholen zijn verschillende overlegstructuren die als doel hebben om de ontwikkeling van de kinderen verder te bevorderen. Hieronder staan opgesomd de structurele overlegmomenten waarin verschillende partijen met elkaar analyseren, reflecteren en/of komen tot een specifieke aanpak om onderwijs aan te bieden. Ouders, leerkrachten, de intern begeleider en de directeur hebben allemaal een eigen rol binnen de ontwikkeling van het kind.

2.5 De groepsbespreking

Leidraad bij de groepsbespreking is de onderwijsbehoefte van de leerlingen uit de groep en de ondersteuningsbehoefte van de leerkracht.

Voorafgaand aan een groepsbespreking vindt altijd een klassenbezoek plaats van de intern begeleider. Zowel de intern begeleider als de leerkracht bereiden de bespreking voor, waarbij het functioneren van de groep en op grond daarvan individuele leerlingen worden besproken.

Bij de groepsbespreking zijn de volgende documenten beschikbaar:

- groepsplannen/ontwikkelingsperspectieven (OPP);
- De toetsgegevens;
- Methodetoetsen en observaties;
- Signalering groepsoverzichten;
- Groepsoverzicht van de sociale ontwikkeling (KIJK! Op sociale competenties en sociogram).

Groepsbesprekingen worden 4 keer per jaar gehouden. De groepsbesprekingen worden door de IB-er aan het begin van het schooljaar ingeroosterd.

2.6 Zorgstructuur

Hoe de ondersteuning in de praktijk vorm krijgt is vastgelegd in schoolondersteuningsprofielen. Deze profielen worden voorgelegd aan het bestuur van het samenwerkingsverband dat aan de hand hiervan beoordeelt of daarmee sprake is van een dekkend netwerk van scholen dat aan alle leerlingen een passende onderwijsplek kan aanbieden. Indien zij van oordeel is dat dit niet het geval is neemt het bestuur aanvullende maatregelen.

Samenwerkingsverband Weert hanteert onderstaande afwijkende ondersteuningsniveaus ten opzichte van de samenwerkingsverbanden Helmond en Noord-Limburg.

We onderscheiden 5 niveaus van zorg:

Niveau 1:

Basisniveau: algemene preventieve zorg in de groep.

De leerkracht geeft kwalitatief goed onderwijs aan zijn/haar groep leerlingen. Daarmee beoogt hij/zij te anticiperen op en rekening te houden met de onderwijsbehoeften van de leerlingen. De algemene zorg heeft een preventieve functie.

Kenmerken van algemene zorg zijn:

- Helderheid over de na te streven (minimum)doelen
- Structurele signaleringsmomenten
- Optimale taakgerichte leertijd
- Consequente pedagogisch-didactische aanpak door de leerkracht
- Een positief werkklimaat
- Bevorderen van eigen deskundigheid en vaardigheid

Niveau 2:

Basis plus: extra zorg in de groep.

Groepsplan waarin de doelen voor zorg- en plusleerlingen apart beschreven worden.

De leerkracht besteedt extra zorg aan een of meerdere leerlingen, die volgens de signaleringsgegevens de stof nog niet in voldoende mate beheersen of extra uitdaging nodig hebben. Of kinderen die gedragsmatig opvallen.

De extra zorg kan in het handelen van de leerkracht tot uitdrukking komen door:

- Meer gerichte leer-en-instructietijd
- Extra korte specifieke individuele begeleiding
- Extra korte specifieke groepsbegeleiding
- Een aangepaste groepsorganisatie
- Extra pedagogische maatregelen
- Aangepaste materialen

Concreet betekent dit:

- Kringgesprekken
- Individuele gesprekken zowel met ouders als met leerlingen
- Plaats van de leerling in de groep
- Observaties
- Pre-instructie, verlengde instructie, instructietafel, duo-werk
- Samenwerkend leren
- Samenstellen van handelingsplannen

De extra zorg wordt beschreven in het groepsplan / Eduscope.

Niveau 3:

Basis plus extra (intern): speciale zorg in overleg met de intern begeleider (leerlingbespreking)

Op basis van een analyse en diagnose van de verzamelde gegevens stelt de leerkracht (eventueel samen met de IB-er) een aanvulling op het groepsplan op.

De ouders worden op de hoogte gebracht van deze aanpak. De leerkracht voert de aanpak in de groep uit.

Bij het inzetten van de speciale zorg kan men denken aan:

- Didactisch aangepaste instructiewijze
- Ondersteunen van het proces door aangepaste materialen
- Een positief werkklimaat creëren
- Gesprekken met ouders en/of leerlingen
- Verwijzen naar derden o.a. jeugdarts, logopediste, CJG, audiologisch centrum enz.

Niveau 4:

Basis plus extra (extern): speciale zorg in overleg met intern begeleider met externe ondersteuning (handelingsgerichte diagnose, consultatie en/of begeleiding).

Door de leerkracht, de intern begeleider en andere externe instanties wordt op basis van schoolspecifieke informatie en de gegevens uit extern onderzoek een plan van aanpak opgesteld. Dit wordt verwerkt in het groepsplan of in individuele aanpassingen in het groepsplan. Dit plan van aanpak wordt voor een vastgestelde periode in de groep uitgevoerd, de intern begeleider kan hier ondersteuning bieden. Ook kan er ondersteuning geboden worden in de vorm van ambulante begeleiding vanuit het speciaal (basis)onderwijs.

Als de vastgestelde periode van het handelingsplan eindigt, wordt er geëvalueerd met alle betrokkenen.

Op basis van deze evaluatie zal men beslissen over de voortgang, bijvoorbeeld:

- Verlenging van de werkperiode
- Leerling aanmelden bij een andere basisschool of een TLV aanvragen voor aanmelding S(B)O
- Einddoelen voor de leerling aanpassen aan zijn/haar mogelijkheden (OPP)

Instanties en / of werkzaamheden waarmee men dan te maken kan krijgen, zijn:

- Bureau Jeugdzorg
- GGZ
- Advies en Meldpunt Kindermishandeling
- Audiologisch Centrum
- Mutsaersstichting
- Maatschappelijk werk
- Riagg
- CJG
- S(B)O
- Onderwijskundigrapport

Niveau 5:

Extern: Zeer speciale zorg in het SO of SBO.

Aanvragen TLV.

De leerling is geplaatst binnen het SBO of SO en wordt daar verder begeleid.

3. Basisondersteuning

In dit hoofdstuk geven we een beeld van de basisondersteuning die de scholen van MOZON bieden aan alle leerlingen en we beschrijven hoe ver de scholen zijn met de invoering van handelingsgericht werken.

Voor de schoolbesturen en het samenwerkingsverband vormen de niveaus van basisondersteuning één van de pijlers onder het nieuwe beleid voor toewijzing van ondersteuning aan leerlingen en de toewijzing van middelen aan scholen. De term basisondersteuning doelt op datgene wat er van iedere school in het samenwerkingsverband verwacht kan worden op het gebied van (passend) onderwijs en ondersteuning.

Basisondersteuning omvat vier aspecten:

1. *Basiskwaliteit*
Dit verwijst naar de minimale onderwijskwaliteit die gemeten wordt door de inspectie van het onderwijs met behulp van het toezichtkader. Scholen die onder basistoezicht van de inspectie van het onderwijs vallen, hebben hun basiskwaliteit op orde.
2. *Preventieve en licht curatieve interventies*
Zoals een aanbod voor leerlingen met dyslexie, of een aanpak voor het voorkomen van gedragsproblemen.
3. *Onderwijsondersteuningsstructuur*
Onder andere de manier waarop de school de ondersteuning heeft georganiseerd en met andere organisaties en specialisten samenwerkt.
4. *Planmatig werken*
Onder andere de manier waarop de school nagaat welke onderwijs- en ondersteuningsbehoefte(n) leerlingen hebben, daarop een passend onderwijsaanbod organiseert en dat evalueert.

3.1 Basiskwaliteit (minimale onderwijskwaliteit Inspectie)

Het toezichtkader van de inspectie van het onderwijs meet de minimale onderwijskwaliteit. Scholen die onder basistoezicht van de inspectie van het onderwijs vallen, hebben hun basiskwaliteit op orde. Alle scholen van stichting MOZON hebben een basisarrangement van de Onderwijsinspectie.

3.2 Preventieve en licht curatieve interventies

Om het niveau van basisondersteuning op de scholen van MOZON vast te kunnen stellen is onder andere gekeken welke preventieve en curatieve interventies op de MOZON-scholen uitgevoerd worden. Vooropgesteld staat dat op de scholen van MOZON de uitgangspunten van het montessorionderwijs van toepassing zijn. Voor de basisondersteuning betekent dit dat er voortdurend sprake is van gedifferentieerd onderwijs voor alle leerlingen en dat instructie op individuele onderwijsbehoeften is afgestemd. De leerlingen volgen hun eigen ontwikkeling en ieder kind doet dit in zijn of haar eigen tempo.

Tijdige signalering van problemen

Op alle scholen is er aandacht voor de vroegtijdige signalering van problemen. Alle scholen noemen dat er dagelijks geobserveerd wordt en dat er zodra zaken opvallen gehandeld kan worden. De Montessorischool Venray noemt in dit kader dat gewerkt wordt met een observatie- en registratiesysteem voor de brede ontwikkeling van kleuters en met (cito)toetsen.

Aanbod voor leerlingen met dyslexie

Op alle MOZON-scholen wordt basisondersteuning geboden aan leerlingen met dyslexie of dyslectische kenmerken.

Op de scholen in Weert en Venlo zijn ambities geformuleerd ten aanzien van de begeleiding van leerlingen met dyslexie. Op deze scholen zijn taalcoördinatoren aanwezig.

Op de school in Helmond wordt tin de bovenbouw met de methode 'Kurzweil' gewerkt. Het samenwerkingsverband heeft mogelijk gemaakt dat leerkrachten geschoold werden.

Op de school in Venray worden leerlingen met dyslexie 40 tot 60 maal behandeld door een (externe) behandelaar. Daarnaast is het aanbod en de instructie in de groep afgestemd op deze leerlingen.

Aanbod voor leerlingen met dyscalculie

Het aanbod voor leerlingen met dyscalculie is op twee MOZON-scholen in ontwikkeling (Helmond en Venlo) en op één school aanwezig (Venray). De school in Venlo geeft aan dat er twee teamleden zijn opgeleid die meer kennis hebben van rekenproblemen (rekencoach) en dat er materialen zijn. De Montessorischool Weert geeft expliciet aan een specialist voor rekenen en dyscalculie te missen.

Aanbod voor leerlingen met een meer dan gemiddelde intelligentie

Er is een bovenschools aanbod voor meer- en hoogbegaafde leerlingen. Dit is verder beschreven onder de extra ondersteuning. Op de scholen in Helmond, Venlo en Weert wordt dit aanbod verzorgd binnen de Eureka!-groep. Op de school in Venray wordt het aanbod verzorgd door de leerkracht in de groep.

Aanbod voor leerlingen met een minder dan gemiddelde intelligentie

De MOZON-scholen hebben voldoende aanbod om aan te sluiten bij de onderwijsbehoefte van leerlingen met een minder dan gemiddelde intelligentie. Op alle scholen wordt voor deze leerlingen gewerkt met ontwikkelingsperspectieven.

Fysieke toegankelijkheid

Niet alle schoolgebouwen van MOZON zijn aangepast voor leerlingen met een fysieke beperking. De montessorischool in Weert geeft aan dat de beide verdiepingen toegankelijk zijn voor rolstoelen. Er is een traplift naar beneden, een lift naar boven en dat maakt de school goed toegankelijk voor minder validen. Het schoolplein in Weert bestaat uit diverse niveaus die met trappen zijn verbonden. Het verplaatsen naar een ander niveau kan alleen via het schoolgebouw of het terrein buiten het schoolplein.

De montessorischool in Venlo heeft een lift, in Helmond is alles gelijkvloers en de school in Venray is alleen de benedenverdieping toegankelijk.

Programma voor sociale veiligheid/ voorkomen van gedragsproblemen

De scholen van MOZON sluiten met hun aanbod aan bij leerlingen die ondersteuning behoeven bij hun sociaal-emotionele ontwikkeling.

In de uitgangspunten van het montessorionderwijs is veel ontwikkelruimte voor de sociaal-emotionele ontwikkeling van kinderen. Er is een pestprotocol en de scholen beschikken over een protocol voor grensoverschrijdend gedrag.

Op de Montessorischool Helmond is een kindertherapeut en een gedragsspecialist. Zij vormen het zorgteam voor gedrag op school en ondersteunen de leerkrachten en kinderen. Op de Montessorischool Weert zijn twee gedragsspecialisten en één pedagoog voor interventies op het gebied van de sociale veiligheid en het voorkomen van gedragsproblemen. De montessorischool in Venray werkt aan een preventieve aanpak voor gedrag (Positive Behavior Support) en een

opgeleide anti-pestcoördinator. Op de Venlose Montessorischool is een anitpestcoördinator aanwezig.

Protocol medische handelingen

Er is een bovenschools protocol voor medische handelingen.

Ketenpartners

De vier scholen (Helmond, Venlo, Venray en Weert) van MOZON werken samen met ketenpartners, genoemd in § 3.4, om te kunnen aansluiten bij ondersteuningsbehoeften van leerlingen.

Basisaanbod	Helmond	Venlo	Venray	Weert
Vroegtijdige signalering	Ja	Ja	Ja	Ja
Aanbod voor dyslexie	Ja	Ja	Kunde	Ja
Aanbod voor dyscalculie	In ontwikkeling	In ontwikkeling	Ja	Ja
Aanbod voor lln. meer dan gem. intelligentie	Ja	Ja	Ja	Ja
Aanbod voor lln. minder dan gemiddelde intelligentie	Ja	Ja	Ja	Ja
Fysieke toegankelijkheid (rolstoel)	Ja	Ja	Beperkt ¹	Ja
Programma voor sociale veiligheid/voorkomen gedragsproblemen	Ja	Ja	Ja	Ja
Protocol voor medisch handelingen	Ja	Ja	Ja	Ja
Curatieve zorg samen met ketenpartners	Ja	Ja	Ja	Ja

Schema 3.2 Preventieve en licht curatieve interventies

¹Beperkt heeft betrekking op het rolstoel-toegankelijk zijn enkel de benedenverdieping van de schoolwoningen in Venray

3.3 Ondersteuningsstructuur

De onderwijsondersteuningsstructuur (=zorgstructuur) is één van de vier aspecten van basisondersteuning. Hierin is beschreven op welke manier de scholen de ondersteuning hebben georganiseerd en met andere organisaties en specialisten samenwerkt.

Basisondersteuning – ondersteuningsstructuur	
1. Leerlingen met een ondersteuningsvraag worden besproken met een intern adviesteam.	Helmond: ja Venlo: ja Venray: ja Weert: ja
2. Leerlingen met een ondersteuningsvraag worden indien nodig besproken met een extern adviesteam.	Helmond: ja Venlo: ja Venray: ja Weert: ja
3. De school werkt samen met externe partners om de leerling passende ondersteuning te bieden.	Helmond: ja Venlo: ja Venray: ja Weert: ja
4. De ondersteuningsvraag van de leerling wordt planmatig in kaart gebracht.	Helmond: ja Venlo: ja Venray: ja Weert: ja
5. De ondersteuning wordt planmatig uitgevoerd.	Helmond: ja Venlo: ja Venray: ja Weert: ja
6. De interne en externe ondersteuning wordt kundig gecoördineerd en uitgevoerd door een intern begeleider of zorgcoördinator.	Helmond: ja Venlo: ja Venray: ja Weert: ja

Schema 3.3 Onderwijsondersteuningsstructuur

Toelichting:

Ad. 1. De bespreking van leerlingen met een ondersteuningsvraag is doorlopend mogelijk en van die mogelijkheid wordt goed gebruik gemaakt (Venlo). In Venray wordt gewerkt met periodes van tien weken en in afstemming met de intern begeleider.

Ad. 2. Viermaal per jaar worden leerlingen besproken met een extern zorgadviesteam. Dit team bestaat uit een opvoed- en opgroei-ondersteuner, een schoolarts, wijkagent, de leerplichtambtenaar en een afgevaardigde van het Speciaal Basisonderwijs (Helmond). De Montessorischool Weert geeft aan dat de bespreking van leerlingen met een ondersteuningsvraag doorlopend mogelijk is en om de vier weken in een Intern Ondersteunings Team (IOT) kan worden ingebracht. Iedere tien weken vinden er groepsgesprekken plaats.

Voor de Montessorischool Venray geldt hier de bespreking in het Ondersteuningsloket. Deze bespreking is op afroep.

3.4 Samenwerking externe partners

In de eerste plaats zijn de MOZON-scholen met elkaar verbonden in een bovenschools netwerk. De intern begeleiders hebben periodiek inhoudelijk overleg met onder andere de volgende externe partners voor een passender ondersteuningsaanbod:

- Ambulante begeleiding Taalbrug/Kentalis (REC 2)
- Ambulante begeleiding, vanuit 'Buitengewoon' (voormalig REC 3 en 4)
- Ambulante begeleiding De Berkenschutse (REC3)
- SBO, PO en VO in de regio
- BCO onderwijsadvies (voor onderzoeken en HGPD-consultatie)
- Opdidakt
- Praktijken voor Remedial Teaching
- SWV PO (ib-netwerk)
- Dyslexiecoaches
- Extern zorgteam
- Opvoed- en opgroei-ondersteuner (LEV groep)
- Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG)
- Gezinscoaches gemeente Venray
- Ondersteuningsloket Venray
- GGD (schoolarts, jeugdverpleegkundige, opvoedspreekuur, logopedie)
- Veilig Thuis
- Mutsaersstichting (jeugdzorg)
- Herlaarhof (jeugdzorg)
- Adelante (zorg)
- VieCuri (Medisch centrum)
- Buurtregisseur/politie
- Afdeling leerplicht gemeente
- Lokale overheid
- Korein (partner in VSO, BSO en NSA)

De mate van samenwerking met genoemde instanties varieert van algemene samenwerkingsafspraken tot structurele en intensieve samenwerking.

3.5 Planmatig werken

Onder planmatig werken wordt onder meer verstaan op welke wijze de school nagaat welke onderwijsbehoeften leerlingen hebben en hoe een passend onderwijsaanbod wordt georganiseerd.

Op alle scholen van MOZON wordt planmatig gewerkt en geeft men aan dat dit onderdeel van de basisondersteuning voortdurend in ontwikkeling blijft. Alle scholen werken aan de hand van groepsplannen waarbij onderwijsarrangementen op de verschillende vakgebieden geboden worden. Dit met als doel dat er planmatig wordt aangesloten bij de onderwijsbehoeften van alle leerlingen. Dit element van de basisondersteuning is aanwezig op de scholen van MOZON. Een overzicht van onderdelen is in onderstaand schema geplaatst.

Basisondersteuning – Planmatig werken	
1. De scholen nemen de voortgang van de ontwikkeling van de leerlingen waar.	Helmond: ja Venlo: ja Venray: ja Weert: ja
2. De scholen bespreken de voortgang van de ontwikkeling van de leerling.	Helmond: ja Venlo: ja Venray: ja Weert: ja
3. De scholen analyseren de toetsresultaten.	Helmond: ja Venlo: ja Venray: ja Weert: ja
4. De scholen stemmen het onderwijsleerproces af op verschillen in ontwikkeling.	Helmond: ja Venlo: ja Venray: ja Weert: ja
5. De scholen plannen interventies in relatie tot onderwijsbehoeften.	Helmond: ja Venlo: ja Venray: ja Weert: ja
6. De scholen voeren geplande interventies uit.	Helmond: ja Venlo: ja Venray: ja Weert: ja
7. De scholen evalueren de leerlingresultaten.	Helmond: ja Venlo: ja Venray: ja Weert: ja
8. De scholen evalueren het onderwijsleerproces.	Helmond: ja Venlo: ja Venray: ja Weert: ja

Schema 3.5 Planmatig werken

3.6 Handelingsgericht werken

Onderstaande tabel geeft een beeld van in hoeverre handelingsgericht werken op de MOZON-scholen is ingevoerd.

Handelingsgericht werken – elementen	
1. Leerkrachten verkennen en benoemen de onderwijsbehoeften van leerlingen o.a. door observatie, gesprekken en toetsanalyse.	Helmond: ja Venlo: ja Venray: ja Weert: ja
2. Leerkrachten reflecteren op hun eigen rol en het effect van hun gedrag op het gedrag van leerlingen, ouders, collega's.	Helmond: ja Venlo: ja Venray: ja Weert: ja
3. Leerkrachten zijn zich bewust van de grote invloed die zij op de ontwikkeling van hun leerlingen hebben.	Helmond: ja Venlo: ja Venray: ja Weert: ja
4. Leerkrachten zoeken, benoemen en benutten de sterke kanten en interesses van de leerlingen.	Helmond: ja Venlo: ja Venray: ja Weert: ja
5. De leerkrachten werken samen met de leerlingen door ze te betrekken bij de analyse, het samen formuleren van doelen en het benutten van ideeën van leerlingen.	Helmond: ja Venlo: ja Venray: ja Weert: ja
6. Leerkrachten werken samen met ouders. Ze betrekken hen als ervaringsdeskundige en partner bij de analyse van de situatie en het bedenken en uitvoeren van de aanpak.	Helmond: ja Venlo: ja Venray: ja Weert: ja
7. Leerkrachten benoemen hoge, maar reële doelen voor de lange en de korte termijn. Deze doelen worden gecommuniceerd /geëvalueerd met leerlingen, ouders en collega's. Op alle andere scholen is dit element in ontwikkeling.	Helmond: ja Venlo: in ontwikkeling Venray: ja Weert: ja
8. Leerkrachten werken met een groepsplan waarin ze de delen en de aanpak voor de groep, subgroepjes en mogelijk een individuele leerling beschrijven.	Helmond: ja Venlo: in ontwikkeling Venray: ja Weert: ja

Handelingsgericht werken – elementen	
9. Leerkrachten bespreken minstens driemaal per jaar hun vragen rond de groepsplannen met de intern begeleider.	Helmond: ja Venlo: ja Venray: ja Weert: ja
10. De onderwijs- en zorgstructuur voor iedereen duidelijk. Er zijn heldere afspraken over wie wat doet, waarom, waar, hoe en wanneer.	Helmond: ja Venlo: ja Venray: ja Weert: ja

Schema 3.6 Handelingsgericht werken

Alle elementen van handelingsgericht werken zijn aanwezig op de scholen van MOZON.
Specifieke opmerkingen:

Ad. 2 en 3. Het reflecteren op de eigen rol van de leerkracht is een speerpunt in de schoolontwikkeling (Venlo).

Ad. 3. Op de montessorischool in Helmond wordt gewerkt met een kijkwijzer voor het gedrag van de leerkrachten. Het streven is dat er 70 % positieve feedback wordt gegeven in de groepen. De ingevulde kijkwijzer wordt nabesproken in een persoonlijk gesprek. Driemaal per jaar wordt de gedragsaanpak met het hele team geëvalueerd in opbrengsten gesprekken. In dit kader vindt er ook video interactie-begeleiding (VIB) plaats.

Ad 7. Het stellen van hoge doelen is een aandachtspunt op de montessorischool in Venlo.

3.7 Match onderwijsbehoeften en aanbod

De scholen van MOZON sluiten met het huidige aanbod aan basis- en extra ondersteuning en de ingezette deskundigheid grotendeels aan bij de onderwijsbehoeften van de leerlingenpopulaties. In de toelichtingen noemen de scholen verschillende aandachts- en ontwikkelpunten:

Helmond:

- Educatief partnerschap van ouders.
- Versterken van het aansluiten op woordenschat omdat de kinderen niet uit taalrijke omgeving afkomstig zijn.

Venlo:

- Inzetten van passende groepsarrangementen.
- Het inzetten van directe instructie.

Venray:

- Het bieden van passende groepsarrangementen (groepsplannen) voor spelling.

Weert:

- Ontwikkelen van het bewust inzetten van verschillende leerstrategieën bij instructie.

- Het inzetten van het model Expliciete Directe Instructie.
- Het clusteren van leerlingen met eenzelfde leervraag.

3.8 Conclusie

De scholen van MOZON bieden basisondersteuning. De vier scholen staan onder basistoezicht van de Inspectie van het Onderwijs.

Alle scholen beschikken over een functionele interne ondersteuningsstructuur. Passende ondersteuning wordt, indien nodig, geboden in samenwerking met externe partners.

Het planmatig en handelingsgericht werken is ingeweven in het montessorionderwijs. Alle scholen hebben genoemd dat deze onderdelen van de basisondersteuning in de onderwijsstructuur zijn ingebed.

Een match tussen de onderwijsbehoeften en het aanbod op de scholen is grotendeels aanwezig.

Op basis van de tabel kan geconcludeerd worden dat de scholen van MOZON voldoen aan de basisondersteuning zoals voorgesteld wordt door de PO raad.

- De basiskwaliteit is op alle scholen goed.
- De preventieve en curatieve interventies op de scholen lopen uiteen. In de profielen is te zien dat de scholen die in de tabel scoren deze interventies nog aan het ontwikkelen zijn.
- Op alle scholen wordt planmatig en handelingsgericht gewerkt.
- Alle scholen hebben een ondersteuningsstructuur. Niet alle onderdelen uit de scorelijst voor de ondersteuningsstructuur konden worden teruggevonden in de profielen. Dat betekent niet dat deze niet op de scholen plaatsvinden.

Voor alle scholen geldt dat zij bezig zijn met de voortdurende ontwikkeling van de kwaliteit van hun basisondersteuning.

Basisondersteuning	Helmond	Venlo	Venray	Weert
Basiskwaliteit ²	+	+	+	+
Preventieve en curatieve interventies ³	+	-	+	+
Ondersteunings-Structuur	+	+	+	+
Planmatig werken ⁴	++	+/-	++	++

Schema 3.8 Basisondersteuning

²basisarrangement = +

Dit verwijst naar de minimale onderwijskwaliteit die gemeten wordt door het toezichtkader van de inspectie van het onderwijs.

³ 9 aanwezig = ++

6 of meer aanwezig = +

6 of meer in ontwikkeling = +/-

5 of minder aanwezig = -

⁴8 aanwezig = ++

5 of meer aanwezig = +

5 of meer in ontwikkeling = +/-

4 of minder aanwezig = -

Voor de interpretatie van de tabellen kan het volgende genoemd worden. De informatie in de bestuursanalyse is gebaseerd op beschikbare gegevens uit ondersteuningsprofielen van de vier scholen. De tabellen met +, ± en - tekens zijn tot stand gekomen na het optellen van de betreffende informatie uit deze profielen. De +, ± en - tekens dienen niet als 'beoordeling' te worden geïnterpreteerd, maar refereren aan het al dan niet aanwezig zijn van de ondersteuningsactiviteiten op de respectievelijke scholen. Met dien verstande dat de ondersteuningsprofielen een momentopname zijn. Het geschetste beeld is dus een weergave van de gegevens op het moment van schrijven, augustus 2015.

4. Extra ondersteuning

Naast een overzicht van de basisondersteuning geeft de bestuursanalyse zicht op de extra ondersteuning die op de scholen aanwezig is.

Op alle MOZON-scholen is aandacht voor extra ondersteuning. Alle onderdelen zijn op de scholen aanwezig en/of in ontwikkeling.

Hieronder volgt een beschrijving van de meest voorkomende arrangementen geordend naar leer- en ontwikkelingsondersteuning, sociaal-emotionele en gedragsondersteuning, fysiek-medische ondersteuning en overige extra ondersteuningsactiviteiten op de scholen.

4.1 Leer- en ontwikkelingsondersteuning

- Leer- en ontwikkelingsondersteuning wordt op alle scholen geboden. Zowel met interne als met externe deskundigen worden leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften bediend. De scholen in Helmond, Venlo en Weert beschikken over remedial teaching.
- Over het algemeen is er op de scholen veel deskundigheid ten aanzien van het ondersteunen en begeleiden van leerlingen in hun didactische ontwikkeling.

4.2 Sociaal-emotionele en gedragsondersteuning

- Op de school in Weert wordt faalangstreductietraining gegeven. Daarnaast is er een training voor de ontwikkeling van sociale vaardigheden.
- Op de montessorischool in Helmond wordt gewerkt met de methode Kids Skills. De kinder- en jeugdtherapeut en de gedragsspecialist zijn hiermee werkzaam. Zij begeleiden tevens leerkrachten hoe hier mee om te gaan.
- Op de montessorischool in Venlo zijn medewerkers die gespecialiseerd zijn in rouwbegeleiding, kindercoaching en beeldcoaching.
- Op de montessorischool in Venray zorgt de schoolbrede aanpak van Positive Behavior Support voor structurele ondersteuning van alle leerlingen. Leerlingen die iets extra's nodig hebben worden ook bediend met interventies binnen PBS (bijv. Check in – check out).
- KIIJK! Op sociale competenties helpt de school in Venray en Weert om de ontwikkeling van sociale competenties van de leerlingen te volgen en te laten ontwikkelen.

4.3 Fysiek-medische ondersteuning

- De mate van fysiek-medische ondersteuning die geboden kan worden op de MOZON-scholen is mede afhankelijk van de mate van ondersteuning die door externe samenwerkingspartners geboden wordt. Van de vier MOZON-scholen is niet elk schoolgebouw voldoende toegankelijk voor mensen met een fysieke beperking.

4.4 Overige extra ondersteuning

- Een specifiek extra ondersteuningsaanbod in aanvulling op de basisondersteuning wordt geboden aan meer- en hoogbegaafde kinderen. In een bovenschoolse voorziening, Eureka!, kunnen leerlingen een structureel extra onderwijsaanbod krijgen dat is afgestemd op hun hogere intelligentieniveau. Het betreft een specifiek verrijkingsaanbod en voor deze leerlingen bestaat de mogelijkheid om het onderwijsprogramma versneld te doorlopen. De manier waarop deze extra ondersteuning wordt gegeven verschilt per school.

- De school die het extra ondersteuningsaanbod het meest heeft ontwikkeld is Helmond. Hier wordt gewerkt met een 'Hi level groep' waar hoogbegaafde leerlingen een dag per week (woensdag) heen kunnen. Het is een voortgezet concept van Eureka!, wat al op bovenscholniveau was opgezet. Het samenwerkingsverband van de scholen van Helmond hebben de High level groep gestart en dit gefaciliteerd. Met deze middelen wordt er een speciale leerkracht in dienst van het samenwerkingsverband bekostigd. Ook zijn er langs deze weg materialen aangeschaft die aansluiten bij de onderwijsbehoeften van deze leerlingen. De Montessorischool Helmond heeft in het schooljaar 2014-2105 zelf ook een leerkracht die extra ondersteuning biedt aan de meer- en hoogbegaafde kinderen.
- In Venlo is er voor Eureka! één dag per week een leerkracht vrij geroosterd voor de begeleiding van twee groepen, de groepen 3-4 en 5-7. Groep 8 kan profiteren van extra ondersteuning door het vervolgonderwijs (Juniorklas).
- In Weert zijn er twee Eureka! groepen, 3-4-5 en 6-7-8. Zij werken elke week een ochtend onder begeleiding van een leerkracht aan projecten. De leerkracht wordt begeleid door een eigen pedagoog. Daarnaast is er ook een extra aanbod ontwikkeld voor in de eigen groep.
- De Montessorischool Weert heeft een pedagoog in dienst voor diagnostiek en intervisie over leerlingen.

Grenzen van ondersteuning

Grenzen aan extra ondersteuningsmogelijkheden worden genoemd als de veiligheid van leerlingen en de schoolomgeving onder druk komen te staan. Leerlingen dienen zelfstandig te kunnen werken of dit kunnen leren (zie ook hoofdstuk 5).

Om een optimale match te kunnen realiseren tussen onderwijsbehoefte en ondersteuningsmogelijkheden zal bij het aannamebeleid van leerlingen kritisch bekeken moeten worden wat er nodig is op het niveau van de leerling en zijn ouders en de leerkracht en de groep. Dit zal per individuele leerling en per situatie bekeken worden.

Het bieden van extra ondersteuning bereikt op de MOZON-scholen een grens als de veiligheid van de leerlingen en hun (school)omgeving in het gedrang komt. Hierbij denken de teams aan ernstige gedragsproblemen genoemd en specifieke medische handelingen. Bij het aannamebeleid van leerlingen zal telkens kritisch bekeken moeten worden wat er nodig is op het niveau van de leerling en zijn ouders, én op het niveau van de leerkracht en de groep om een optimale match te creëren tussen de onderwijsbehoefte en de ondersteuningsmogelijkheden. Dit zal per individuele leerling en situatie bekeken worden door de medewerkers die bij de intake betrokken zijn.

4.5 Conclusie

Op de scholen van MOZON wordt, in meer of mindere mate, extra leer- en ontwikkelingsondersteuning gegeven op de volgende gebieden:

- hoogbegaafdheid
- sociale vaardigheid
- gedragsproblemen (faalangstreductietraining)
- lees- en leerproblemen

Extra ondersteuning	Helmond	Venlo	Venray	Weert
Leer- en ontwikkelingsondersteuning	±	±	±	+
Sociaal-emotionele- en gedragsondersteuning	±	±	±	+
Fysiek -medische ondersteuning *	-	-	-	-

Schema 4.5 Extra ondersteuning

*op alle scholen wordt gewerkt volgens het protocol medisch handelen.

5. Grenzen van zorg

Op de scholen van MOZON zijn doelstellingen afgestemd op het ontwikkelingsniveau, tempo en de belangstelling van de individuele leerling. Het MOZON-concept gaat uit van de uniciteit van de leerling. De leerinhoud ligt vast. De doelstellingen, eisen en beoordeling van die lesinhoud worden op het individuele kind afgestemd. De tijdsfactor is daarbij flexibel.

Kinderen ontwikkelen zich in relatie tot de omgeving volgens een eigen unieke patroon. De spontane belangstelling en het ontwikkelingsniveau zijn de belangrijkste leerling-kenmerken waarmee in de voorbereidende montessoriomgeving rekening wordt gehouden. Verschillen in ontwikkelingsniveau zijn vanzelfsprekend en worden geaccepteerd.

Het montessorionderwijs is daarmee bij uitstek geschikt om in te kunnen spelen op verschillen tussen kinderen. Er zijn echter leerlingen met ondersteuningsvragen met een dermate specifiek karakter, dat ook montessorionderwijs niet het meest geëigende onderwijstype is voor deze leerling. Het kind heeft bijvoorbeeld specifieke pedagogisch-sociale ondersteuning nodig die een relatie heeft met ernstige gedragsproblemen of gedragsstoornissen. De leerling heeft bijvoorbeeld meer baat bij een therapeutische omgeving waarbij niet onderwijs maar de aanpak van het gedrag voorop staat. Voor deze leerlingen, de leerling met een gedragsstoornis, biedt het montessorionderwijs niet de uitzonderlijke discipline en structuur die een dergelijke leerling vraagt.

De problemen van leerlingen met gedragsstoornissen hebben vaak een specifiek karakter waardoor oplossingen in een reguliere omgeving niet voorhanden zijn. Deze leerlingen hebben baat bij gespecialiseerde sociaalpedagogische hulp zoals kleinere stukjes leerstof, een strak gestructureerde, gedisciplineerde dagindeling en een wijze van instrueren die aansluit op de ondersteuningsvraag van de leerling.

Op een montessorischool krijgen leerlingen de vrijheid om zelf vorm te geven aan hun ontwikkeling. De leerlingen zijn zelf actief, geconcentreerd en zelfstandig bezig, de leerkracht grijpt niet onnodig in. De leerkracht loopt rond en ondersteunt waar nodig individuele leerlingen of groepjes leerlingen die aan het werk zijn. Voor kinderen die zich niet kunnen concentreren en heel snel afgeleid zijn, is het montessorionderwijs heel lastig. Als de ondersteuningsvraag van de leerling vooral stelt dat het kind baat heeft bij (uitzonderlijke) discipline, orde en structuur omdat te kind niet met de vrijheid in het montessorionderwijs overweg kan, dan is het kind beter af in een toegesneden ortho- pedagogisch-didactische omgeving.

Voor kinderen met een ondersteuningsvraag op het terrein van psychiatrie, en dan vooral de kinderen waarbij voorop staat dat zijn baat hebben bij een zeer gestructureerde, gedisciplineerde en therapeutische omgeving is montessorionderwijs onvoldoende geschikt. Ook voor de andere leerlingen zal altijd de veiligheid gewaarborgd moeten zijn. Hetzelfde geldt voor leerlingen waarvoor het noodzakelijk is om nu en dan apart gezet van medeleerlingen tijd door te brengen. Indien er een psychisch probleem gediagnosticeerd is, bijvoorbeeld gerelateerd aan angst, depressie of onvermogen om impulsen te controleren, dan moet ook dat behandeld worden. De aard van de aandoening kan zo psychiatrisch zijn, dat een kind niet op een montessorischool kan functioneren.

Bij aanmelding moet zodoende helder zijn wat de diagnose is en als dit niet kan dan psychodiagnostisch onderzoek laten doen om de ondersteuningsvraag van de leerling goed te

kunnen inschatten en vaststellen of bijvoorbeeld sprake is van zeer moeilijk opvoedbare problematiek.

Voor kinderen met een (zeer) beperkte begaafdheid is de keuze voor montessorionderwijs maatwerk. Ouders en school moeten samen, soms aan de hand van aanvullend onderzoek, bepalen of de ondersteuningsvraag van de zwakbegaafde leerling voldoende profiteert van de onderwijskundige en didactische aanpak op een montessorischool. Een psychodiagnostisch onderzoek moet dan duidelijkheid geven over het wel of niet bestaan van zorgelijke emotionele, gedragsmatig en leerproblematiek. Een plan wordt opgesteld om te kunnen werken aan het verminderen van de achterstand in kennis en vaardigheden en om duurzaam kwalitatieve verbeteringen in de sociale omgeving van het kind tot stand te brengen. Het uitvoeren van een dergelijk plan van aanpak is slechts mogelijk in intensieve samenwerking met de ouders en het samenwerkingsverband.

Ten slotte zijn er de leerlingen bij wie de medische hulpvraag op de voorgrond staat en gepaard gaat met (complexe) medische handelingen. MOZON hanteert daarvoor als grens dat handelingen waarvoor een BIG-registratie nodig is, niet door onderwijzend personeel kunnen worden gerealiseerd. Dit zijn handelingen als het geven van injecties en het toedienen van sondevoeding. Wij verwijzen hiervoor naar ons Protocol Medisch handelen.

6. Passend onderwijs

6.1 Ambities

Alle scholen hebben ambities op het gebied van passend onderwijs en weten wat ervoor nodig is om de schoolorganisatie daarvoor in te richten.

Ambities zijn geformuleerd op het gebied van leren, de sociaal-emotionele ontwikkeling, de fysiek-medische kant en de thuissituatie.

Hier volgt een opsomming:

Leren

- Dyslexie
- Hoogbegaafdheid (specifieke begeleiding en coaching)
- Dyscalculie/rekenonderwijs

Sociaal-emotioneel

- Faalangstraining verder ontwikkelen voor alle leerkrachten, zodat bij alle leerkrachten functionele kennis aanwezig is over het ontstaan van (faal)angst bij kinderen.
- Op de Montessorischool Helmond wordt onderzocht op welke wijze het aanbod versterkt kan worden. Gedacht wordt aan KiVa. KiVa biedt scholen een aantrekkelijk en gevarieerd programma om te werken aan positieve groepsvorming. De school vraagt het vignet Gezonde School aan.
- Versterken van het aanbod voor leerlingen met behoefte aan gedragsondersteuning door middel van het 'Positive Behavior System' (PBS) (Venray).
- Onderzoeken wat er op schoolniveau nog meer aan activiteiten kan worden ingezet van het programma 'Kids skills' (Weert).

Fysiek-medisch

- Kennis ontwikkelen over auditieve beperkingen.

Thuissituatie

- Ontwikkelen van een sociale kaart voor ouders, interne begeleiders, directie om de juiste route naar hulp, diagnostiek, ondersteuning en externe professionals te kennen (Weert).
- Op de Montessorischool Helmond wordt specifiek genoemd dat er met ingang van het volgend schooljaar met opvoedingsondersteuning een koppeling gemaakt wordt naar de jeugdzorg. Op de school wordt een opvoedingsondersteuner aangesteld. Zij gaat ouders ondersteunen middels een spreekuur.
- De Montessorischool Weert onderzoekt de mogelijkheid voor een pedagogisch spreekuur voor ouders.
- De Montessorischool Venray zoekt naar mogelijkheden om de gezinscoach laagdrempelig in te zetten in de school.

School specifiek genoemde ambities:

- Montessorischool Helmond heeft opbrengsten als speerpunt. Ingezet wordt het onderwijscontinuüm. Uitgangspunt is de leerkracht. Er wordt gezocht naar een combinatie van het verhogen van de opbrengsten met het bevorderen van gezond gedrag.
- In het kader van schoolontwikkeling geeft montessorischool Venlo aan dat het opbrengstgericht werken een belangrijk speerpunt is voor de komende tijd. Daarnaast wordt aandacht besteed aan het verbeteren van de motivatie, attitude, leerhouding en taakgerichtheid van de leerlingen. Vanuit de uitgangspunten van het Montessorionderwijs

wordt gewerkt aan het stimuleren van sociale vaardigheden en het vergroten van de betrokkenheid op de eigen leerontwikkeling van de leerlingen.

- De Montessorischool Venray geeft aan dat gestart wordt over de invoering van de 1-zorgroute.
- De Montessorischool Weert zet volgend schooljaar een pedagoog in voor intervisie over leerlingen en collegiale consultatie. Ook is men gestart met het invoeren van de methode 'Leefstijl'. Men bereidt de invoering van de 1-zorgroute voor en doet onderzoek naar een Montessoricentrum® breed leerlingvolgsysteem.

6.2 Professionalisering

Professionalisering die nodig is voor het aansluiten bij de geformuleerde ambities is gericht op inhoudelijke ontwikkeling van kennis en vaardigheden op het gebied van:

- Dyslexie
- Gedragsondersteuning (PBS)
- Concentratieproblematiek
- Hoogbegaafdheid
- Opbrengstgericht werken
- Zaakvakken, in aanvulling op de deskundigheid van de remedial teachers (Helmond)
- Didactiek, directe instructiemodel (Weert)

6.3 Randvoorwaarden

Om de ambities voor passend onderwijs waar te kunnen maken is het voor het bestuur van belang kennis van te nemen van de randvoorwaarden. Niet in alle beschikbare profielen bevatten uitspraken over randvoorwaarden. Onderstaande opsomming is niet compleet, maar geeft een indruk van de beelden van die de schoolmedewerkers hierin terug kunnen vinden.

Organisatie

- In het aannamebeleid van leerlingen dient afgewogen te worden of passende begeleiding geboden kan worden, rekening houdend met de actuele omstandigheden van de school (Venray, Weert).
- De schoolorganisatie blijft ambitieus en vooruitstrevend, met oog voor nieuwe ontwikkelingen (Venlo).

Middelen

- Extra personeel voor het ondersteunen van de groepsleerkrachten (Helmond, Weert).
- Voldoende financiële middelen voor het versterken van de organisatiestructuur en daarmee het verbeteren van effectief onderwijs (Helmond).
- Beschikbare nieuwe media (iPad, laptop etc.) (Helmond).

Expertise

- De professionaliteit op het gebied van montessorionderwijs behouden (Helmond, Venlo, Venray en Weert).

Samenwerking

- Het realiseren van een makkelijker contact met externen. Betere en structurele bereikbaarheid met telefonische gesprekken. Er is behoefte aan duidelijke protocollen waarin de begrenzing is beschreven. Ook is er behoefte aan een MDO voor logopedie, kinderfysiotherapie, kinderpsychologie, orthopedagoog en RT. Daarnaast heeft men behoefte aan extra handen in de klas bij de kinderen die in aanmerking komen voor indicaties voor de clusters 2, 3 en 4 (Weert).
- Korte lijnen en goede beschikbaarheid van externe experts (Venray).